

Seat No. : _____

NE-122
December-2015
B.A., Sem.-V
CC-304 : Gujarati (EA)
કાદંબરીની મા

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. ધીરુબહેન પટેલના જીવન અને કવનના પરિબળોનો વિગતે પરિચય આપો. **14**

અથવા

ધીરુબહેન પટેલે સાહિત્યક્ષેત્રે કરેલા પ્રદાનને ધ્યાનમાં રાખી, સમકાલીન સ્ત્રી-લેખિકાઓમાં એમનું સ્થાન ચર્ચો.

2. 'કાદંબરીની મા' કૃતિમાં પ્રગટતી નારીચેતનાનું આલેખન કરો. **14**

અથવા

'કાદંબરીની મા' કૃતિનું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન કરો.

3. ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે) **14**

- (1) વિજ્યાનું પાત્ર
- (2) 'કાદંબરીની મા' શીર્ષકની યથાર્થતા
- (3) 'કાદંબરીની મા' કૃતિનો અંત
- (4) 'કાદંબરીની મા' કૃતિમાં સંવાદકલા

4. નીચેનામાંથી કોઈપણ એક કાવ્યનું રસદર્શન કરો :

14

“તને મેં ઝંખી છે,
યુગોથી ધીખેલા પ્રખર સહરાની તરસથી.”

– સુન્દરમ્

અથવા

“લાડીલા લાલજી આવો ઓરા રે, ખોસું પાઘલડીમાં તોરા;
શૂરાપુરા છો શ્યામ સંગાથી રે, એવડા શું રે ડરો અબળાથી રે;
ઓરા આવો કઠણ કરી છાતી,

વ્હાલા આવોને પ્રાણાધાર રે, દેખાડું અનુપમ સાર રે;
એક નાનકડી છે નાર.

રૂપાળી છે સુંદર તનમાં રે, તમ કાજે કરે તપ વનમાં રે,
તમને વરવાનું છે મનમાં.

વ્હાલા ચિત્તવૃત્તિ એનું નામ રે, એને પરણો તે પુરણકામ રે;
વ્હાલા પ્રેમસખીના શ્યામ.”

– ‘પ્રેમસખી’ – પ્રેમાનંદ

5. (અ) કૌંસમાંથી યોગ્ય જવાબ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો :

5

(1) ધીરુબહેન પટેલનો જન્મ _____ માં થયો હતો.

(આણંદ, વડોદરા, ધર્મજ)

(2) ધીરુબહેન પટેલે _____ મુખ્ય વિષય સાથે સ્નાતકની ઉપાધિ મેળવી છે.

(ગુજરાતી, હિન્દી, અંગ્રેજી)

(3) ધીરુબહેન પટેલે સૌપ્રથમ _____ નામની નવલકથા લખી છે.

(વડવાનલ, વાંસનો અંકુર, ભવની ભવાઈ)

(4) ધીરુબહેન પટેલે _____ સામયિકના તંત્રી હતા.

(કુમાર, સુધા, કવિતા)

(5) ધીરુબહેન પટેલને ઈ.સ. _____ માં રણજિતરામ સુવર્ણચંદ્રક મળ્યો હતો.

(1980, 1981, 1880)

(બ) કૃતિ અને સ્વરૂપના અનુસંધાને (અ) અને (બ) વિભાગના યોગ્ય જોડકાં જોડો :

5

(અ)

(બ)

(1) 'વડવાનલ'	(a) વાર્તાસંગ્રહ
(2) 'નમણી નાગરવેલ'	(b) લોકનાટ્ય
(3) 'વિશ્રંભકથા'	(c) લઘુનવલ
(4) 'આંધળી ગલી'	(d) નવલકથા
(5) 'ભવની ભવાઈ'	(e) એકાંકી

(ક) નીચેના વાક્ય કોણ કોને કહે છે તે જણાવો :

4

- (1) “કાદંબરીએ બહુ સહન કર્યું છે,
હવે એ વધારે સહન નહિ કરી શકે.”

(વિજ્યા અરુણાને, અરુણા વિજ્યાને)

- (2) “આને કાંઈ છોકરું-બોકરું આવે તો
મિલકતમાં ભાગ ન માંગે ?”

(કાલિન્દી કાદંબરીને, શકુંતલાદેવી વિજ્યાને)

- (3) “બા, હું સાચું કહું છું,
મેં તો કોઈની સામુંયે નથી જોયું.”

(કાદંબરી વિજ્યાને, પન્ના વિજ્યાને)

- (4) “મા પાસે જ રહેવું છે અન્ના !
આ મારી મા પાસે.”

(કાદંબરી અરુણાને, નીલમ વિજ્યાને)

NE-122

December-2015

B.A., Sem.-V

CC-304 : Gujarati (EB)

પોતાનો ઓરડો

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. અનુવાદ વિશે સમજૂતી આપી, રાષ્ટ્રીય એકતામાં અનુવાદનું યોગદાન મૂલવી અનુવાદનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો. 14

અથવા

અનુવાદનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરી, અનુવાદની મર્યાદાઓ વિશે ચર્ચા કરો.

2. ‘પોતાનો ઓરડો’માં આલેખાયેલ મુખ્ય નારીપાત્ર મેરી બેટનના વ્યક્તિત્વનો પરિચય કરાવી, કૃતિના રચના સંવિધાનની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

“ ‘પોતાનો ઓરડો’ નારીવાદનું બાઈબલ છે.” – આ વિધાનની સાધક-બાધક ચર્ચા કરો.

3. ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે) 14

- (1) ‘પોતાનો ઓરડો’માં નારી શોષણ
- (2) ‘પોતાનો ઓરડો’ શીર્ષકની યથાર્થતા
- (3) ‘પોતાનો ઓરડો’માં સમાજદર્શન
- (4) ‘પોતાનો ઓરડો’માં સ્ત્રી અનુવાદકની અનુવાદકળા.

- (1) બેડાંને ઝાઝું અજવાળના !
જોનારો જોશેલી કંચનની કાયાને
પિતળમાં જીવ તું લગાડ ના ! બેડાંને ...
લજજાળા લાલ-લાલ ગેરુએ ઝળકતું હોઠોના ખૂણાનું સ્મિત,
નજરું ટકરાય તોય કંપી શી ઉઠતી રોમ રોમ રણકંતી પ્રીત,
તારી બે આંખોમાં ઝૂકે પ્રભાત,
હવે બેડાંમાં સૂરજ બતાડ ના ! બેડાંને...
પલકારે પલકારે છલકાતું જાય રૂપ, વાયરો ય એમાં ભીંજાય,
તું પગલું માંડેને આસપાસ લાખ-લાખ રંગધનું રમતાં રે થાય,
પીનારો પીશે'લી હૈયાના નીરને,
બેડાંનો ભાર તું ઉપાડના ! બેડાંને....

– ચંદ્રકાંત શેઠ

- (2) મારાં નયન,
તેજ તમારું ગુમાવી ન બેસતાં
કદાચ આ સૂરજ નવા તેજે ઊગે પણ ખરો.
મારાં ચરણ,
તમે ઢગલો ન થઈ જતાં એકાએક
કદાચ કોઈ અણજાણ કેડીએ એનો સાથ મળે પણ ખરો.
મારી શ્રવણેન્દ્રિય,
છોડી ન દેશો તમારી શક્તિને
કદાચ કોઈ નવતર પંખીનું ગીત સંભળાય પણ ખરું.
મારી નાસિકા,
ન જવા દઈશ તારી વ્રાણશક્તિને
કદાચ કોઈ સાવ અજાણ્યું ફૂલ મહોરે પણ ખરું.

મારાં પ્રકંપિત ટેરવાં,
જોજો ન ચાલી જાય તમારી સ્પર્શશક્તિ
કદાચ કોઈ તેજલ સ્પર્શનો આનંદકંપ મળે પણ ખરો.

મારી રૂપેરી વાણી,
ન છોડી દઈશ તારું લય-નર્તન
શબ્દ કોઈ નવા લયે નિઃસમયમાં તરે પણ ખરો.

– અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટ

5. નીચેના હેતુલક્ષી પ્રશ્નોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો :

14

(1) કયા પ્રકારના અનુવાદને આદર્શ માનવામાં આવે છે ?

(શાબ્દિક, ભાવાનુવાદ, શબ્દ પ્રતિ-શબ્દ)

(2) ‘અ રૂમ ઓફ વન્સ ઓન’નો ગુજરાતી અનુવાદ ‘પોતાનો ઓરડો’ શીર્ષકથી કોણે કર્યો છે ?

(રંજના અરગડે, રંજના હરીશ, કીર્તિદા શાહ)

(3) ‘ગાય જેમ પોતાના વાહરડાને ચાટી ચાટીને રૂપાળું કરે છે તેમ ભાષાંતર પણ રૂપાળું કરવાનું હોય છે.’ – આ વિધાન કોનું છે ?

(ગાંધીજી, મહાદેવ દેસાઈ, વિનોબા ભાવે)

(4) પર્લ બકની ‘ગુડ અર્થ’ નવલકથાનો ગુજરાતી અનુવાદ કયા નામે થયો છે ?

(વસુધા, ધરતી, પૃથા)

(5) વફાદારીને અનુવાદકનો સૌથી શ્રેષ્ઠ ગુણ કોણે માન્યો છે ?

(જે.બી. પોસ્ટમેન, પોલ વાલેરી, એઝરા પાઉન્ડ)

(6) ‘અ રૂમ ઓફ વન્સ ઓન’ના લેખિકા કોણ છે ?

(વર્જિનિયા વૂલ્ફ, કિરણ દેસાઈ, અરુંધતી રોય)

(7) વર્જિનિયા વૂલ્ફની 1929માં પ્રગટ થયેલી નારીવાદી કૃતિનું નામ જણાવો.

(અ રૂમ ઓફ વન્સ ઓન, મીસીસ ડેલોવી, ટુ ધ લાઈટહાઉસ)

- (8) નારીવાદી લેખનને કારણે વર્જિનિયા વૂલ્ફને કયું ઉપનામ પ્રાપ્ત થયું ?
(મધર, નારીરત્ન, ગ્રાન્ડમધર ઓફ ફેમિનિઝમ)
- (9) ગેઈલ સ્કોટ અનુવાદક તરીકે કોને ઉત્તમ ગણે છે ?
(પુરુષ, સ્ત્રી, કોઈને નહિ)
- (10) કઈ સ્ત્રી લેખિકાઓએ પોતાની જાતને અપ્રગટ રાખવા પુરુષોના નામનો ઉપયોગ કરેલો ?
(કરર બેલ-જોર્જ એલિયટ, અનિતા દેસાઈ-કિરણ દેસાઈ, સુઝેન-જેન ઓસ્ટિન)
- (11) ‘પોતાનો ઓરડો’ની સૂત્રધાર મેરી બેટન એક સ્ત્રી સંસ્થામાં કયા વિષય પર વ્યાખ્યાન આપવા જાય છે ?
(આતંકવાદ, વીમેન એન્ડ ફિક્શન, ભ્રૂણહત્યા)
- (12) ‘પોતાનો ઓરડો’માં લેખિકા કયા વિક્ટોરિયન કવિનું કાવ્ય ટાંકે છે ?
(મેથ્યુ આર્નોલ્ડ, ટેનિસન, બાયરન)
- (13) ‘પોતાનો ઓરડો’ કયા પ્રકારની કૃતિ છે ? (કરુણ પ્રશસ્તિ, નવલકથા, દીર્ઘ નિબંધ)
- (14) વર્જિનિયા વૂલ્ફનું અવસાન કઈ સાલમાં થયું ?
(1941, 1950, 1944)

